

Johann Fecht Carl Arnd

Theses Ex Universa Theologia Morali Selectae

Rostochii: Weplingius, 1695

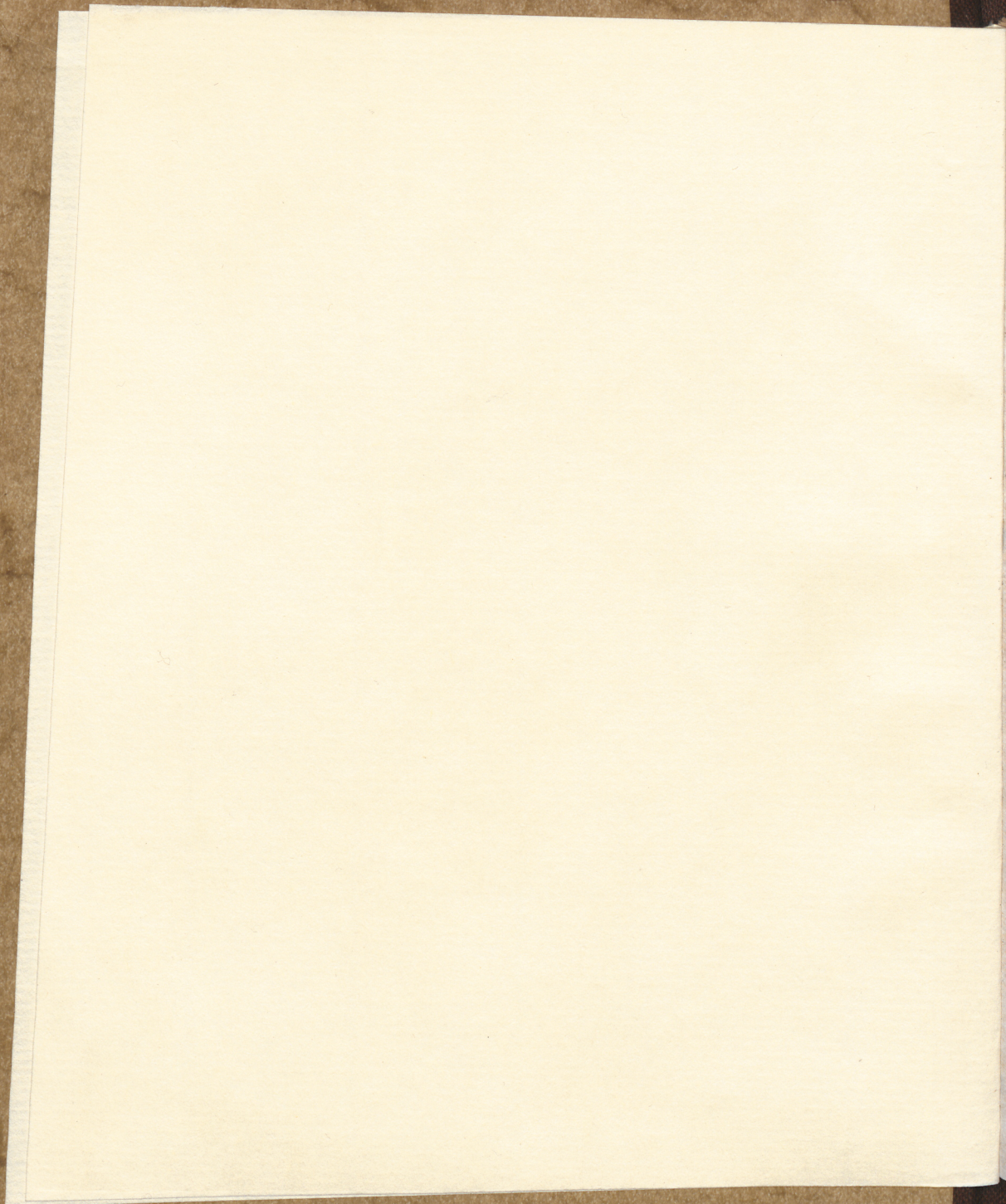
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn740912259>

Druck Freier Zugang

RU theol. Dez. 1695

Fechtius, Johann
Arndius, Car.

X^{to}

THESES
EX
UNIVERSA
THEOLOGIA *272*
MORALI
SELECTÆ.

QVARUM PARTEM SECUNDAM *II*

D. B. 7.

CONSENTIENTE R. FAC. THEOLOGICA

SUB PRÆSIDIO

JO. FECHTII, D.

ET PP. CONSISTORII DUC. ASSESSORIS,
ET DIST. ROSTOCH. SUPERINT.

PRO PUBLICO EXERCITIO

VENTILANDAM PROPONIT,

AD D. XIV. DECEMBR. A. M. DC XCV.

CAROLUS ARNDIUS ;
GUSTROVIENSIS.

ROSTOCHII.

Typis JOHANNIS WEPPLINGII, Acad. Typographi

1695

THESES
EX
UNIVERSA
THEOLOGIA
MORALI
SELECTAE
QUARUM PARTEM SECUNDAM
D. R. P.
CONSENTIENTE R. FAC. THEOLOGICA
IN PRÆSIDI
JO. FECHTNER D.
ET PP. CONSISTORII DUC. ASSESSORIS
ET DIST. ROSTOCK. SUPERINT.
PRO PUBLICO EXERCITIO
VENTILANDAM PROPOUIT
AD D. THE. DE. EMER. A. M. DE. XCV.
CAROLUS ARNDIUS
CUSTROVIERENSIS
ROSTOCKI
TYPE JOHANNIS WERNIGER, ACAD. TYPOGRAPH.

THESES
EX
THEOLOGIA MORALI

IIX.

Morem istum verè Christianum sanctumque, ad auditum nomen Jesu, vel genuum flexione, vel refectione capitis, vel quocunqve alio exteriore signo, Salvatori humani generis reverentiam, Divinæ personæ debitā, publicè testandi, mirum est, à quoqvam hominum posse arrodi, immò odio haberi. Quamquam enim singulis personis Divinis ex æquo debeat honor Divinus, adeoque capita eodem jure aperiri Patri, publicè nominato, ac Filio debere, nec ulla esse ratio videatur, cur ad nomen Jesu potius, quam aliud quodvis Christi nomen, quorum innumera sunt, nomen imprimis Salvatoris, quod cum nomine Jesu idem planè sonat, externam illam Christo ceremoniam exhibeamus; tamen è vestigio cessabit hic scrupulus, si cogitaverimus, nomen Jesu Grammaticè Christo proprium esse, (quod de nullò alio Christi nomine dici potest) inque eo comprehendendi universam salutis nostræ oeconomiam, ut adeò eo audito feramur illicò in considerationem miserissimi status, cui per lapsum involuti eramus, & è contra ineffabilis ejus felicitatis, quæ sanguine nobis Christi *θευδράτης* & acerbâ morte acqvisita est. Hoc cum Judæi, gentilesque & ea Christianorum turba, quæ Christianorum nomen summâ cum injuriâ gerit, negent pernegentque, Deo verò Patri, quem solum verum Deum existimant, Deitatis honorem relinqvant, quid iniqui agimus, si dissensum nostrum à profano hoc hominum genere, amoremque erga Servatorem nostrum infucatum, testaturi, quoties aureum ipsius nomen pronunciat, auditurque, externi ritus humilitate declaremus, quanto perè à nobis æstimeatur beneficium, quod nonnisi à vero æternoque Deo, humanâ carne vestito, profluere in nos poterat? Quis nisi inimicus omni pietati invidet, si Filium Dei, omnium bo-

C

no

norum nostrorum fontem, honoremus, cum qui honorat Fili-
 um, honoret & Patrem? Et quicquid honoris impenditur Filio,
 ad salutem generis humani in mundum misso, id non possit non
 redundare & in Patrem, Filium generantem, & in Spiritum S. hunc
 nobis thesaurum communicantem. De his enim in V. T. dixit
 Servator noster: *Dominus misit me & Spiritus ejus*, Et. XLIX. 16.
 Probabile est, extensum jam olim hunc honoris Divini ritum &
 ad Spiritum S. postquam de ejus Divinitate litem movere in Ec-
 clesia Macedoniani cœperunt. De quo verò idoneum antiqvi-
 tatis testimonium mihi non est in promptu. Sunt inter Theolo-
 gos nostros, qui Christo asseri hanc reverentiam in illustri Pauli
 loco, Phil. II. 10. arbitrantur; idque vel quia vox nominis: *ἐν τῷ ὀνόματι*
ἰησοῦ, cum articulo posita, supponatur materialiter, & in nomi-
 ne Jesu genua flectere sit, auditâ prolatione nominis Jesu, ad
 morem Romanum, qui ad illustrium personarum nominationem
 honoris indicia ediderint, adorationis cultum Christo præstare;
 ceu in Hodosophia sensit *D. Dannbauerus*, quem in Systemate secutus
 est *D. Schertzerus*; vel certè, quia ex sensu loci moris illius sanctitas
 rectè deducatur, quâ in opinione è nostræ Academiæ Doctoribus
 esse *D. Eilb. Lubinum*, commentariolo in Epistolam ad Philippen-
 ses, & *D. Mich. Siricium*, in Collegio, ut vocat, Theologico pu-
 blico, deprehendo. Quicquid ejus sit, non illaudabile tantum,
 sed nefandum est, morem hunc non damnare duntaxat, sed pu-
 blicâ pœnâ coercere. Exemplum ejus rei enarrat *Jo. Wolfius*, Jctus,
 ad seculi XVI. annum MDXCV. Hoc tempore, inquit, in loco N.
 quidam manuarii opificii juvenis, cum in concione ad mentionem nominis
 Jesu Salvatori suo debitum exhibuisset honorem, à concionante propterea
 vehementer increpatus, & cum non pareret, à licitoribus prehensus ac
 per triduum in carcerem detrusus fuit. De quo facto scitum Wolfii
 judicium pariter adscribemus: *Hac, inquit, est ultima senectâ per-*
versi hujus mundi & in reprobum dati sensum pervicacia, ut homines
impietate & malitiâ etiam diabolos superare contendant atque minus
honoris atque reverentia præsentî Deo, Christoque redemptori suo, quam
de ipso Sâtanâ memorarunt veteres. Nam in Vitis Patrum & in Speculo

exemplorum reperitur, quod Diabolus aliquando ingressus templum & videns quendam ad pronunciationem nominis Jesu non incurvare se, nec aperire caput, alapam ei infregerit & summatim ingratitude exprohaverit. Addit verò intulsum istum conceionatorem acriori reprehensione castigare: si quis, inquit, ejusmodi conceionatorem forte in plateâ obviam haberet, aut compellare vellet & non apertobumique demisso capite prolixam ad pedes usque deferret ei reverentiam, annon putas, apud eum statim anathematis reus fieret? Cujus ergo Spiritus filii sunt istiusmodi Christomaslyges, pius lector iudicet: & videbunt illi tandem, in quem pupugerunt.

IX. In Doctrinâ Lutheranâ de electione eorum ad vitam æternam, quos Deus ad destinatam ex toto animo omnibus singulisque hominibus fidem credituros prævidit, deqve eorum è contrario ad æternos ignes reprobatione, quos præcognovit, gratiam, fidem offerentem, repulsuros esse, nihil planè est, quod non animum pium, Deiqve reverentem, summâ delectatione recreare, improbos verò & Dei contemptores ad pœnitentiam & vitæ emendationem fortiter allicere & commovere queat. Quid enim suavius est, qvam apud animum tuum expendere, ut Deus neminem hominum velit perire? Ut ad pœnitentiam omnes & fidem, non externâ tantum simulatione, sed seriò & totâ animi sui intentione cupiat deduci? Ut qui huic se voluntati fideli obsequio subjiunt, in vitæ suæ librum inscribere, à cæteris impœnitentibus fecernere & eisdem æternæ vitæ hæredes velit declarare? Quid verò efficacius est, quam vel ad hos in officio continendos, vel ad terrendos impios, qui gratiam Divinam, ipsis haud minus ac cæteris, dummodo id paterentur, propitiam futuram, contumaciter spernunt, considerare, qvomodo hostales jam in æterno suo consilio Deus rejecerit & infernali damnationi addixerit? Dignissima hæc doctrina est, quæ è suggestu quotidie retonet & nobilissimos hos usus quotidie & uberrimè de sese diffundat. Quid itaqve judicandum est de Calvinianorum circa utrumqve hoc dogma decretis? In Synodo Dordracenâ, Sess.

XXXII. submonuit Præses, vocatis Remonstrantibus, ut possent
questionibus illis inbarerent, qua circa suavem de electione doctrinam
versarentur, quam ut odiosè doctrinam de reprobatione exagita-
rent. Theologi Palatini in iudicio suo de articulo primo, Actis
inserto, ubi de modo docendi populariter doctrinam de prædesti-
natione agunt, eandem ita generaliter proponunt, ut vix in
uno alteroque Remonstrantium sententiam à Calvinianâ discernere
possis, accuratum verò discrimen, in antecedenti iudicio exposi-
tum, planè reticere pro suggestu volunt. Theologi Britanni in
conclusionè iudicii de quinto articulo: monemas, ajunt, inter ea,
qua certa sunt, & in verbo Divino solidè fundata, esse tamen quadam,
que non sunt omnibus promiscuè inculcanda, (ut adeò malè fecerit
juxta Calvinianos Paulus, quod caput Epistolæ nonum ad Romanos
ad omnes promiscuè scripserit, neque auditum fuerit unquam,
quemquam hominum, cujuscunque esset vel ætatis vel profectus
vel conditionis, ab ejus lectione exclusum fuisse) sed suo loco &
tempore prudenter attingenda. De reprobationis arcana majori solli-
citudine cavendum, ut non modo PARCE PRUDENTER QUE propo-
natur, sed etiam, ut in eo explicando studiosè vitentur horrida illa opi-
niones, (vellicant Calvinii sui horridum decretum & Supralaplari-
orum execrabiles omnibus bonis propositiones) & in scripturis
minimè fundata, qua ad desperationem potius, quam adificationem fa-
ciunt, (& tamen tales doctrinæ, quæ in Scripturis minimè sunt
fundatæ, quæque ad desperationem faciunt, juxta D. Sam. An-
drea, in Synodo non damnatæ, sed solum desertæ sunt) & Eccle-
sias quasdam Reformatas scandalo ingenti gravant. Sibrandus Lub-
bertus, inter Provinciales Theologos unus, cui tres Theologi Bel-
gici, Jo. Polyander, Ant. Thysius & Ant. Wallæus adstipulantur, in
iudicio de primo articulo: Non debemus in arcana Dei penetrare,
neque isthic scrutari, an simus electi, sed debemus nos ipsos excutere, an
Christus in nobis habitet? Quia nempe à priori nihil est, unde pos-
siteri tibi electionis gratiam possis. Privatos doctores, eadem
monentes, prætereo. Quibus omnibus oppono Remonstranti-
um

um syllogismum, & defensione primi articuli: Quæ doctrina talis est, ut præcipui illius patroni & exercitatissimi defensores eam nec in Ecclesiis coram populo Christiano, nec à supremo magistratu, sive iussi sive rogati, specialiter, candidè & apertè proponere audeant, ea meritò falsitatis & turpitudinis suspecta est. Atqui hæc. Ergo. Major probatur ex illo Christi: *qui mala agit, odit lucem & non venit in lucem, ne arguantur opera ipsius.* Joh. III. 20. Itemque ex illo Apostoli: *non me pudet Evangelij de Christo, ut illud quoquo modo occultem.* Rom. I. 16.

X. Est, qui iudicium tuum de salute infantum, extra Ecclesiam decedentium, ideò suspendit, *quia parum, inquit, facit ad praxin.* Sed qui aientem defendunt, deprædicandæ misericordiæ Divinæ magnitudini, qui negantem, rigori justitiæ & Ecclesiæ nobilitati, fideique necessitati ostendendæ amplissimum hic pandi argumentum, haud injuriâ dixerint, *D. Fridericus Balduinus*, luculento utilissimoque tractatu de conscientiæ casibus libro II. cap. I. cas. XII. *de horum, inquit, infantum salute vel damnatione nihil temerè judicamus; Apostolo dicente: quid nobis de iis, qui foris sunt? 1. Cor. v. 12.* At is non temerè judicare videtur, qui argumentis ductus S. Literarum iudicium discretivum instituit. Et locus ex Paulo allegatus *de conversatione politica tantum agit, nec quicquam habet de jure Ecclesiastico, vel de communicatione verbi & Sacramentorum, quam late ea se extendat; rectius dicente eodem Balduino, libro IV. cap. IIX. cas. IIX.* Quasi diceret, quid ad me, nunc curare aut corrigere gentiles? Secus si esset, nec judicandi nobis partes sumere possemus, cum quæreretur utrum adulti gentiles, Muhammedani, Judæi, Hæretici, quæ tales, salventur, an verò damnentur? in quos tamen jam est lata mortis sententia, Marc. XVI. 16. Joh. III. 18.

XI. Qui sacramentum extra congregationem totius cœtus, vel in domibus privatis, vel in templo quidem, tempore tamen insveto, ubi tota Ecclesia non convenit, sub inani illo prætextu, ac si majori tum devotioni locus esset, sacerdoti extorquent
C 3
sumuntq;

sumuntque, planè idem faciunt, quod jam Apostolorum tem-
pore fecere Corinthii, quos eo nomine reprehendit Paulus, 1.
Cor. XI. 20. 21. 22.. Nam & hic honoratioribus ditioresque sepa-
ratim à cætero Christianorum grege, id est, plebejis, agapas
simul cœnamque celebrabant, eâ citra dubium *μεσάρα* uten-
tes, quod in tanto vulgi confluxu dissipetur quasi devotio &
evanescat, cum in minore coeuntium numero è contrario auge-
atur, viresque acquirat. Verum cum sub hac pietatis specie oc-
cultare se contemptus proximi propriæque elatio personæ haud
posset, remoto omni velo, ingenuè Apostolus iudicat: alto tales
supercilio spernere reliquum cœtum & in pudorem tenuioris con-
ditionis homines conijcere, atque adeò ad iudicium ita separatim
eos convenire. Quod verborum fulmen terrere meritò omnes
Singularistas nostros deberet, ut *congregationes publicas*, (quod &
tum singularitatis amore quidam faciebant, κατὰ τὸ εἶδος τοῦ πόνου, ut
nonnulli vestrum solent) ne desererent, dicente iterum Apostolo,
Hebr. X. 25. Quod ab Ecclesiâ scandalum & à communicanti-
bus istis periculum avertere facilè possent ipsimet Ecclesiarum
ministri, si severiore quolibet zelo, quod facere utique ex con-
scientiæ suæ dictatò debebant, obire commissum divinitus offi-
cium, quam respicere auditorum suorum aut favorem, aut odi-
um, aut nummos, aut redituum jacturam mallent. Longè ve-
rò efficacius propellere ex Ecclesiæ pomœriis impium hoc ca-
coëthes, cum nonnunquam etiam fidelissimi Ecclesiarum sacer-
dotes inolito, aq; antecessoribus ad se propagato mori eliminan-
do pares haud esse videantur, ipsi possent Ecclesiarum Episcopi, si
admove-re operi manum & severissimis mandatis opem ferre veræ
pietati vellent. Quod in Sereniss. GUSTAVO nostro MECKLEN-
BURGICO, Principe ah quondam verè bono, verè religioso,
pio lætoq; pectore, quotquot sub ipsius patrocínio lacris operati
sumus, jure meritoque prædicamus, qui hoc nuper Ecclesiarum
suarum præfules mandato, (cui ipse cum Serenissimâ Familiâ suo-
met exemplo auctoritatem conciliavit) è suggestu ubique publico
facto

facto, instruxit. Als euch bekant / daß man an vielen Orten in unserm Lande das H. Nachtmahl ohne Noth und erhebliche Ursachen an Feyer und Werkel-Tagen / vor angefangenen / oder nach geendigtem öffentlichen Gottesdienst / heimlich und in der Stille gebraucht / die wohlhergebrachte gute und erbauliche Kirchen-Ceremoniæ aber billich beybleiben müssen / so committiren wir euch hiemit gnädigst / daß ihr in Eurer Superintendur dahin sehet / und allen Euren Pastoribus ernstlich intimirt / daß Sie niemand / er seye auch / wer er wolle / daß H. Nachtmahl ohne Noth und erhebliche Ursachen / als Leibes Schwachheit / heimlich oder in der Stille / noch am Werkeltagen / sondern nur an Sonn- oder Feyer-Tagen / bey öffentlichen Kirchen-Versammlungen reichen und solches von denen Cangeln publiciren sollen / etc. Datum Güstrow den 1. Maji, 1695.

XII. In solam misericordiam Divinam fiduciam suam omnem collocare, & tamen operum suorum fiduciã aliquã niti, non sunt contradictoria. Soli enim misericordiæ Divinæ confidimus in ordine ad peccatorum nostrorum remissionem, ad nostri coram Deo justificationem, ad salutis nostræ & impetrationem & certitudinem. Quomodo verò operum simul nostrorum fiduciã niti possimus, luculenter exponit D. Jo. Hulsemannus Breviarii c. XII, Ext. §. XIII. *Duplicem fiduciam concedimus niti posse operum presentia, I. fiduciam status, nos scilicet habere veram fidem, quia habemus veros fructus fidei, cognitionis item, quod credimus in Filium, & renovationis, quod diligimus invicem; quam fiduciam nemo Papiſtarum habere potest, quia tenetur dubitare, utrum habeat veram fidem veraq; merita. II. Fiduciam complacentiæ Divinæ, nempe non displicere Deo, sed placere omninò nostra bona opera, eaq; iri remuneratum. Quæ sacrarum literarum auctoritate confirmat. Atq; hoc pacto intelligendi sunt veteres, quoties in benefactis nostris, in bonis actibus nostris, in bonis operibus nostris fiduciam collocandam esse decernunt, frustra ideò à Pontificiis nobis objecti.*

XIII. Non infimum inter virtutes locum liberalitas in proximum & munificentia obtinet, charitatis Christianæ germana quasi filia

filia. Quam dum Apostolus, II. Cor. ix. 14. 15. miris verborum blanditiis commendat: *in presenti, inquit, tempore vestra abundantia illorum inopiam suppleat, ut & illorum abundantia vestra inopia sit supplementum, majorisq; confirmationis gratia veteris T. dictū allegat: qui multum, non abundavit, & qui modicum, non minoravit, Exod. xvi. 18. in memoriam nobis revocat, verba Mosis, ut ex antiquis volunt Chrysostomus, Theodoretus & Theophylactus, non esse ita verenda: qui plus collegerat & qui minus, omnes eandem mensuram habere inveniebantur; quasi per miraculum, ut ait Theophylactus, Deo avaritiam & insatiabilitatem eorum puniente; nec enim vox: inveniebatur, in textu comparet, nec miracula citra necessitatem fingenda sunt, sed hac potius simplici interpretatione: Fecerunt ita filii Israel & collegerunt Manna, alter majori quantitate, alter minori. Instituerunt itaq; dimensionem secundum Gomer, eum in finem, ut qui plus collegisset, supra mensuram destinatum non acciperet, neque qui minus infra eandem, sed singuli secundum id colligendo, metiendoque, quantum ipsis sufficeret, consequerentur. Jam verò pone, æquabilitatem Mannæ Israeliticæ non per dimensionem, sed mediante quopiam miraculo factam esse, nulla planè vis argumento Apostolico inesset, quod dicere religione prohibemur.*

*Videtur
boni
magna
vis ad
q. hanc
magnitudinem
ante
efficitur
ves habet
sunt
sunt
certi
sunt
sunt*

XIV. Quæstio illa, jam à Thomæ Aquinatis temporibus in Ecclesiâ Pontificiâ agitari cœpta: utrum possit dæmon, in specie Christi apparens, sine peccato adorari? partim stolidi & supervacanea est, partim decisio ejus in affirmativam impia & scelesti. Ut enim quis in specie Christi apparere dici queat, ante omnia necesse est, ut constet, quâ specie, quave formâ olim & hodie Christus enituerit? At hoc sciri, cum & sacris ejus rei & historicis documentis destituti simus, planè nequit. Quamquam enim Nicephorus Callistus Christi formam juxta omnia lineamenta depingat, quæ tamen sit hujus scriptoris, si aliorum verum auctoritate careat, fides, in vulgus notum est. Et annon possint infiniti alii tali formâ, quæ ab ipso describitur, Christo similes esse? Nec ulla etiam alia species est, quam imaginum cultu-

Quæstio illa, jam à Thomæ Aquinatis temporibus agitari cœpta: utrum possit dæmon, in specie Christi apparens, sine peccato adorari?

cultores ex veterum testimoniis jactant, cui tutò fidere queamus, ceu id Exercitatione Historicâ de Imaginibus Jesu Christi fusè ostendit 70. Reischius, Recentissima illa, quâ virgini Asseburgicæ apparuisse dicitur, formâ à D. Wilh. Peterlenio, in Specie, ut loquitur, facti, perquam dubiè describitur. Prima facies talis erat: Eine Periohn mit einem Guldeneu Schild vor der Brust und mit helleuchtendem Angesicht/ die ihr vorgekommen als eine schöne herrliche geschmückte Jungfer/ die sich sehr freundlich zu ihr genahet. Quæso te per Deum immortalam, ex quo indicio vel qualitercunque suspicari poterat, hanc virginem esse Christum? An itaque imagines prototypis suis non formâ tantum exteriori & vestitu, sed ipso etiam lexu possunt esse absimiles? Sed verò personatus hic Christus paulò post formam suam mutavit: Dann da eins mahls in gegenwart der Frau Mutter ihre Schwester/ was ihnen geträumet/ bey der Mahlzeit unter einander erzehlet/ hat sie/ die Jungfer von Asseburg/ zu ihnen gesprochen: Sie hätte keine Träume/ es hette aber der Heyland/ welchen sie in großer Freundlichkeit gesehen / zu ihr neulichst also geredt: Ich bin Jesus Christus/ der für dich verwundet ist. Ich will mich mit dir verloben in Ewigkeit und will dein Bräutigam verbleiben. Necesse itaque est, ut hic apparuerit in formâ formosi juvenis & sponsi, magnâ humanitate virginem amplexantis, Quæ sola virginibus forma grata est & jucunda. Nec enim si in priori virginis specie apparuisset, sponsi officium obire & virgo virgini, quod ridiculum esset, desponsari potuisset. Hanc sponsi formam deinceps iterum mutavit, in speciem verè regiam & magnificam, ut amabilior esset virgini, jam amoris igne penitus ardenti. Auff eine andere Zeit/ als sie allein im Gebet war/ ist ihr selbige Person/ doch in grösserer Majestet und klarheit erschienen und hat sich zu ihr also genahet/ als wolte er sie umbfassen. Wofür sie sich zwar anfangs gefürchtet/ aber bald von dem Heiland/ der der blöden Krafft ist/ sehr gestärcket worden/ also das die völlig Liebe/ die sein Geist gewürcket/ bey ihr alle Furcht außgetrieben

D

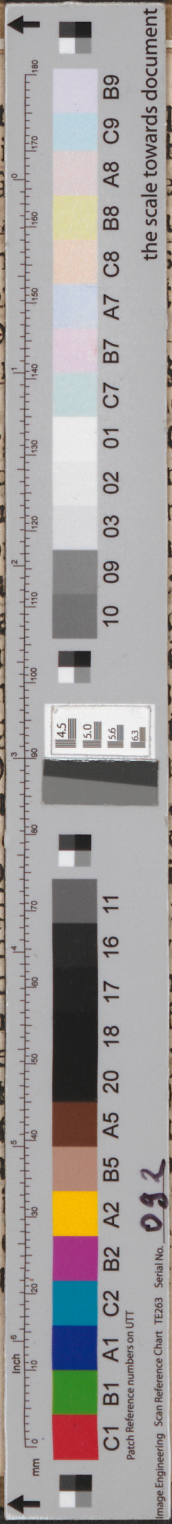
hat

bat. Tandem & patientis speciem assumpsit: Er hat ihr den
ganzen process seines Leidens gezeigt. Proteus hic potius fuerit
quam Christus, qui in tot se transformavit figuras. Unde igitur
quis certus esse queat, Christum, non planum aliquem, aut dæmo-
nem ipsum, hâc illave formâ apparere? Nam si dæmon mentiri
Christi formam exactè non posset, frustra quæreretur: an in formâ
illâ sine peccato possit adorari? Jam pone, dæmonem in Christi
formâ comparere, is, qui eundem adorat, aut dæmonem esse no-
vit; & sic formalem horrendamq; idololatriam committit. Aut
ignorat, putatqve esse Christum; ita non materialis tantum ido-
latriæ reus est, sed formalis, ut appellant, interpretativæ. Nosse
enim non poterat tantum, sed & debebat, nunquam promississe
Christum, velle se in formâ quâpiam exteriori, hac præcipue mun-
di ætate, apparere; è contra prædixisse, fore, ut aliquando falsi
Christi, quamquam magnis signis & miraculis fidem sibi asserturi,
exurgant & in errorem abduçant, id si fieri posset, etiam electos,
monuisseqve: *Si dixerit quispiam ad vos: ecce hic est Christus, aut ibi,
nolite credere.* Matth. xxiv. 13. 14. Planè eandem sententiam te-
nent, uno casu excepto, *Thomas & Bonaventura*, qui inter alias ra-
tiones, quod facile error circa apparentem Christum contingere
possit, etiam credulitatem recenset: *qui enim citò credit, inquit, in
talibus, levis est corde; & fortassis etiam insidiosus est corde, dum ad tales
visiones & revelationes idoneum se esse existimat. Unde tales visiones
vel apparitiones potius sunt formidanda, quam desideranda.* Laudat
hæc omnia, ut par est, *Jo. Bona*, libro de Discretionem Spirituum,
c. xix. §. x. & memorabili consilio eos, qui talibus visionibus ten-
tantur, instruit: *Tutius est, inquit, hujusmodi apparitiones rejicere,
seq; illis indignum fateri, atq; omnia ad Confessarium vel Superiorem re-
ferre, eiq; exactè & humiliter obedire.* Cui si morem gessisset vel
nova Prophetissa nostra, vel ejusdem advocatus, toti mun-
do, fabulâ tandem admirabili casu con-
fusâ, ludibrium non debuissent.

FINIS PARTIS SECUNDÆ.

cultores ex veterum testimoniis jactant, cui
 mus, ceu id Exercitatione Historicâ de, Imagin
 fusè ostendit 70. Reiskius, Recentissima illa, quâ
 gicæ apparuisse dicitur, torma à D. Wilb. Peter/sem
 quitur, facti, perquam dubiè describitur. Prim
 Eine Periohn mit einem Guldnen Schild vo
 mit helleuchtendem Augesicht/ die ihr vorgeke
 schöne herrliche geschmickte Jungfer/ die sich seh
 genahet. Quæso te per Deum immortalem
 vel qualitercunque suspicari poterat, hanc vir
 stum? An itaque imagines prototypis suis no
 exteriori & vestitu, sed ipso etiam sexu possun
 Sed verò personatus hic Christus paulò post fo
 tavit: Dann da eins mahls in gegenwart der Frau
 schwister / was ihnen geträumet / bey der Mahlze
 erzehlet / hat sie / die Jungfer von Assenburg / zu ihr
 hätte keine Träume / es hette aber der Heyland / u
 ser Freundlichkeit gesehen / zu ihr neulichst also g
 sus Christus / der für dich verwundet ist. Ich
 verloben in Ewigkeit und will dein Bräutigam
 esse itaque est, ut hic apparuerit in formâ form
 si, magnâ humanitate virginem amplexantis. Q
 forma grata est & jucunda. Nec enim si in p
 cie apparuisset, sponsi officium obire & virgo
 diculum esset, desponsari potuisset. Hanc spo
 ceptus iterum mutavit, in speciem verè regian
 ut amabilior esset virgini, jam amoris igne
 Auf eine andere Zeit / als sie allein im Gebet
 Person / doch in grösserer Majestet und klarheit
 sich zu ihr also genahet / als wolte er sie umbfa
 sich zwar anfangs gefürchtet / aber bald von
 der blöden Krafft ist / sehr gestärcket worden /
 Liebe / die sein Geist gewürcket / bey ihr alle Z
 D

vea
 hrifti
 ebur
 ut lo
 erat:
 und
 eine
 zu ihr
 dicio
 Chri
 ntum
 niles?
 mu
 e Sea
 ander
 e: Sie
 gros
 in Je
 nit die
 Ne
 c spon
 inibus
 is spe
 od ri
 a dein
 ficam,
 denti
 selbige
 und hat
 für sie
 d / der
 völlig
 rieben
 hat